

Et ”underholdningsbidrag”

De fleste af os kender Murphys lov; for en sikkerheds skyld vil jeg lige repetere den.

§ 1. Hvis noget kan gå galt vil det gøre det.

§ 2. Hvis noget går galt, går det hele galt.

§ 3. Murphys lov har ingen undtagelser.

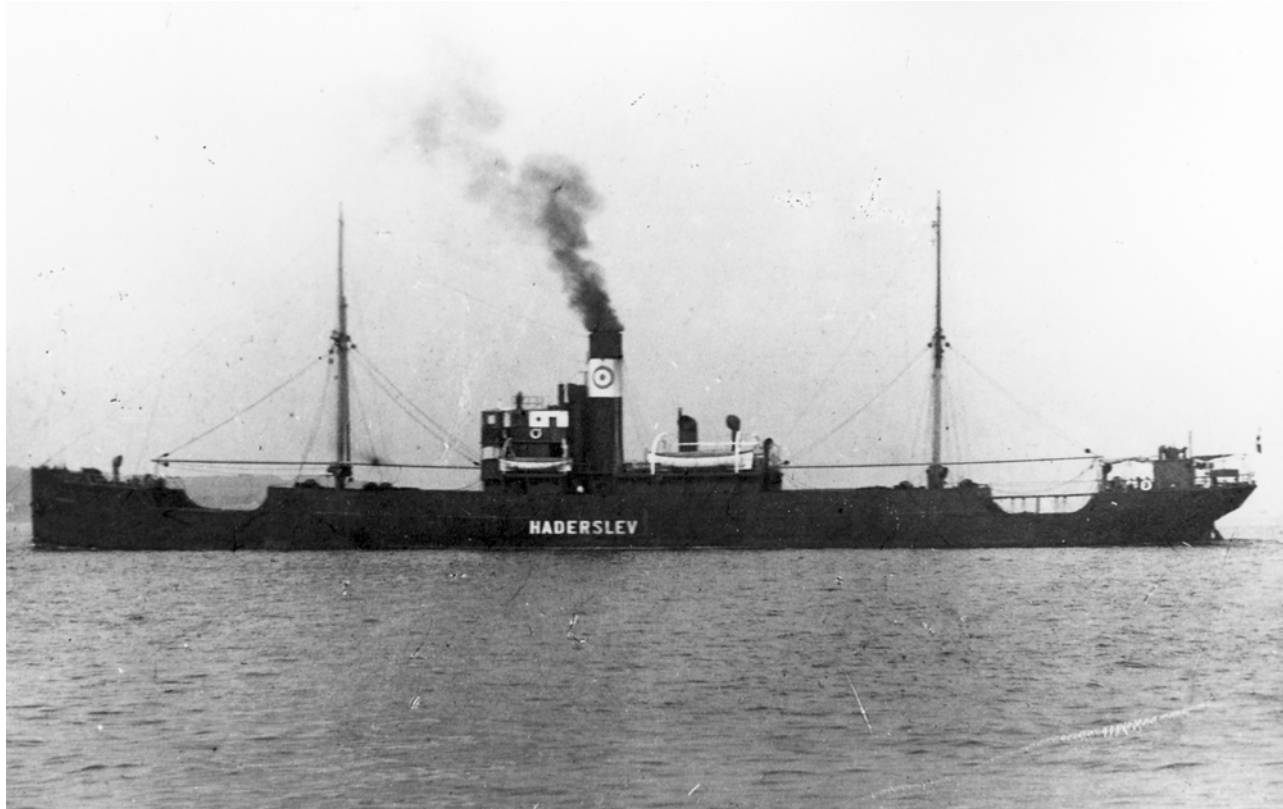
Meget barsk lov, må man sige. Jeg vil tillade mig den påstand, at der *kan* findes undtagelser. Når man har svineheld nok! Nedenstående er blot ét af mange eksempler:

En tildragelse fra min første tid som søfarende telegrafist i 1951.

Efter ca. fem år som jungmand og letmatros var jeg i 1951 gået hen og blevet telegrafist via Wendelboes skole. Efter halvanden måned som ferieafløser på ”Concordia” kom jeg i oktober med svenske SS Scania/sebt. Her var det lige ved at gå galt, må jeg indrømme. De få implicerede inklusive mig var alle svineheldige! Jeg boede dør om dør med vor algeriske kok, som var god til svensk og i det hele taget de forefaldende sprog, som han kom ud for. Det kom ham til gode ofte, da han var ret vild med det modsatte køn. Han var for øvrigt en charmerende fyr. Noget han forstod at udnytte.

Dertil var han bokser og tilbød elskværdigt at lære mig kunsten; men det blev aldrig til noget. Af den simple grund at han lidt henkastet bemærkede, at min næse skulle have særbehandling. (Den var jo ikke så flad som hans egen og risikerede dermed en medfart, hvis jeg nu skulle til at bokse). Den kunne ligeså godt blive fladet lidt ud straks. Da jeg ikke ville have nogen næse rettet til, afstod jeg fra at blive undervist. Jeg turde ikke løbe an på, at han i sin undervisningsiver kunne nære sig for at gøre alvor af tilbudet!

Vores skib var fra begyndelsen en dansk SS ”Haderslev”, derpå havde den været SS ”Irish Ash” og nu altså svensk SS ”Scania/SEBT”; på 3300 tons DW og bestykket med 900 dampheste. - Jeg må sige, at jeg af og til hørte ikke mindst vor finske 2. styrmand hentyde til den interessante tur, hvor de hentede fartøjet i Irland. De havde altså ikke fået for lidt af drikkevarer!

Besætning: svensk/finsk/tyisk/dansk/algerisk m.m. I de 14 måneder jeg var med, var jeg det meste af tiden den eneste dansker ombord. Jeg havde for øvrigt afløst en anden dansker, da jeg tiltrådte i Hälsingborg. Vi var bound Aleksandria (bynavnet har i svensk sprog tryk på dria). Det, syntes jeg kun dengang, var kuriøst. Vi kom i oktober fra Karlsborg med trælast, men skulle ind til Hamina for at komplettere. Vi lagde os på Hamina red, oktober 1951.

Før min tid havde de været i Hamina. Kokken Boalem Ouddah ville ikke have været den, han var, hvis han ikke straks havde gjort damebekendtskaber dér. Hun hed Sirkka og havde fødselsdag samme dag, som vi ankrede op på reden.

Landgangen var firet ned til lige over vandet, en jolle var søsat og gjort fast til den. Kokken fik lov at låne jollen, og inviterede mig med; Jeg husker ikke, om vi begge roede. Pigen Sirkka kom med ombord; hun havde en veninde med, måske som anstands dame? Ingen af dem kunne tale andet end deres modersmål. Det sidste lille stykke på tilbageturen til skibet vrakkede jeg, og kokken gjorde fast. Oppe ombord lavede han kaffe til os. I forvejen havde han fremstillet en flot lagkage med "Sirkka" i chokoladebogstaver ovenpå. Vi fire skulle rigtig nyde livet.

Det viste sig snart, at det kom vi ikke rigtigt til... Pludselig kom den finske matros, som var vagtmand på dækket farende ind: "Bå-bå-båden har re-re-vel sig l-l-løs." - Jeg tror nok, at jeg tænkte, av min arm, hvad nu? Kokken og jeg fór ud på dækket/tømmerlasten for blot at se vagtmanden hoppe på hovedet i vandet henne agter om styrbord, hvor jollen allerede befandt sig. Så var opgave nr. 1 at få ham sikkert ombord igen, med eller uden båd. Vi fandt lynhurtigt ud af, at han ikke var nogen habil svømmer – tværtimod havde han allerede besvær og kæmpede for at komme tilbage mod skibet. Jeg fik fat i en redningskrans, som jeg bandt et reb i og smed ud til ham, samt som det næste, at få en lodslejder gjort fast, så han kunne kravle op igen. Kokken, som var en habil svømmer, havde skiftet til en blå træningsdragt og hoppede ud for at assistere vagtmanden. Det lykkedes så for ham, og de kom begge ombord igen. Jeg kunne ikke have fundet på at hoppe i vandet, da jeg svømmede ret dårligt. Jollen så vi ikke mere til lige da; vinden havde allerede ført den udenfor synsvidde agterude.

Lettede som vi var, over at de to påny var ombord, måtte vi se det næste problem i øjnene: Hvordan fik vi nu pigerne iland igen? Situationen blev ikke bedret af, at kokken huskede på, at pigernes forældre ikke var informeret om deres lille eventyr. Men så kom det frem, at de havde en farbror, som måske kunne hjælpe. Vi forsøgte at ringe til ham, og det gik fint; selvom alle skibets antenner lå kvejlet sammen oppe på taget over radiostationen/broen. Vi var tæt på kyststationen!

Næste svineheld bestod i, at farbroderen havde en motorbåd og gerne ville hente pigerne. Han ville også kigge efter vores jolle. Endelig kunne vi drikke kaffe! Jeg havde bemærket, at Boalem selv havde besvær ude i vandet trods alle sine kræfter og på trods af, at han var en god svømmer. Jeg spurgte ham, hvorfor han tog den træningsdragt på? Svaret var: "For ikke at fryse".

Men det hele var jo gået godt; måske en halv time senere kom farbroderen, som ydermere havde fundet vores jolle og bragt den tilbage.

Husker jeg ret: Uden store ceremonier blev pigerne afleveret til hjemtur.

Bagefter kunne jeg godt se, at jeg burde have tjekket kokkens sikkert meget fantasifulde knude – som ikke holdt – inden vi gik ombord med pigerne i første omgang. Det hele gik så hurtigt, at muligheden for at alarmere f. eks. 2. styrmand ikke faldt nogen ind, før det hele var overstået! Det burde jeg selvsagt have gjort øjeblikkeligt. Men det kom først frem i bagklogskabens skærende lys!

Sprogvanskeligheder havde jeg ikke mange af, dog var der nogle i begyndelsen. Allerede første aften ombord, på vej fra Hälsingborg mod Karlsborg (ved Luleå) gik jeg op for at spørge om noget hos kaptajnen, som i lighed med flere andre midtskibs havde sin frue med på denne del af turen. Det var hun, som åbnede, da jeg havde banket på. Som svar på mit daværende absolut hjemmelavede svenske: "Förstör jag"? Kom hun med en *meget* hjertelig latter: "Hi hi! næ-hej! gnisten förstör *ingen-ting*" Lidt forundret fik jeg fremført min forespørgsel. Jeg fór ned på kammeret og kiggede i én af mine nyanskaffede ordlister, den svensk-danske. Förstöra = ødelægge; på svensk hedder det att störa. Nåh, aha: Der gik da en prås op for mig, hvorfor hun lo.

På turen nordud havde vi vel haft ca. 50 samtaler og var kommet så langt, at jeg havde kaldt Luleå radio. Vores hovmester skulle have en samtale med sin kone i Kivik. Hans blekingemål gjorde jeg mig en hæderlig

anstrengelse for at efterligne, og resultatet var, at de ikke forstod, hvad jeg sagde: ”Kivik 37” Så faldt det mig ind, at mit svensk/danske endnu ikke var helt i orden, og bad ham om, selv at bestille nummeret. Men de forstod desværre heller ikke ham. Dog var alt ikke tabt: Telefonisenderen kunne skiftes til tonetelegrafi, og telegrafisk gik det fint. Senere fandt jeg ud af, at blekingemål er ligeså svært som skånsk, måske endda lidt mere særpræget.

-

Jeg har før måttet afslutte med ordene:
Undskyld den lange smøre.

Johannes Thuneberg, medlem 1475

(Billedet af s.s. Haderslev er venligst stillet til rådighed af Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg)